

Novi časi – novi izzivi za društva upokoјencev

Število članov v Zvezi društev upokoјencev počasi, a konstantno pada od leta 2008 dalje. Medtem ko na Dolenjskem in v Beli Krajini, Zasavju, Posavju in Šaleški dolini uspevajo vzdrževati višino članstva, se je v drugih pokrajinah število članov znižalo za 7 do kar 20 %, največ na Južnem Primorskem in v Osrednji Sloveniji.

Napočil je čas, ko moramo ponovno pretresti pomen naše velike organizacije in poiskati nove metode za pridobivanje članstva. Zato organiziramo kreativne delavnice predsednikov društev, kjer pregledamo dosedanje aktivnosti in se pogovorimo o novih izzivih, ki jih prinaša sedanji čas.

Novembra lani se je štirih 4-dnevnih kreativnih delavnic udeležilo 157 predsednikov in predsednic društev upokoјencev. Cilj je bila izmenjava izkušenj o vodenju društev in prostovoljcev, o možnih virih za programe aktivnega in zdravega staranja, o pomenu Sklada vzajemne pomoči in humanitarnega dela društev ter o načinih pridobivanja novega članstva.

Delavnic se je udeležila večina predsednikov PZDU Celje, Koroške in Šaleške doline, Posavja, Dolenjske in Bele Krajine ter Severne in Južne Primorske. Izvedli smo jih tako, da so se predsedniki iz različnih pokrajinskih zvez med seboj pomešali. Odziv udeležencev je presegal pričakovanja: velika večina je delavnice ocenila kot zelo koristne za njihovo delo, zelo so bili zadovoljni z medsebojno izmenjavo izkušenj. Po mnenju udeležencev bi jih morali izvajati vsako leto. Podobne delavnice bi morali organizirati tudi za tajnice društev. Poverjeniki so zelo pomembni za stike s članstvom in za

pridobivanje novih članov. Strinjali so se, da moramo organizirati sistematično informiranje poverjenikov o novostih, ki lahko pritegnejo novo članstvo.

Na delavnicah smo predstavili tudi idejo ustanovitve neprofitnega zavoda v okviru ZDUS, ki bi društvom in PZDU zagotovil dodatne vire sredstev za programe aktivnega in zdravega staranja. Med našim članstvom je veliko ljudi, ki bi še želeli delati in si izboljšati gmotni položaj. Če ustanovimo neprofitni zavod, ki bo ponujal starejšim storitve in določene proizvode po neprofitnih cenah, bo to koristilo tako starejšim kot tudi društvom in pokrajinskim zvezam. Marca je začel delati Zavod Modri Živko. Najprej se bomo skupaj s Fakulteto za farmacijo v Ljubljani usmerili v prodajo na fakulteti testiranih prehranskih (in higienskih) pripomočkov in pričeli polniti bazo podatkov potencialnih izvajalcev storitev za pomoč starejšim za tiste, ki jim dela težave zahtevna državna administracija pri prijavljanju priložnostnih del. Pozivamo vse funkcionarje društev, da nam pomagajo projekt spraviti v življenje.

V Sloveniji deluje veliko društev, ki se ukvarjajo z zdravim načinom življenja, z izobraževanjem, s humanitarno dejavnostjo. Z obrambo pravic starejših se ukvarjajo samo 4 samopomočne organizacije upokoјencev, med katerimi je Zveza društev upokoјencev najbolj aktivna. To je najpomembnejši razlog, da združujemo starejše v naših društvih, saj časi, ki jih je prinesla 'demokracija' v Sloveniji, starejšim in vsaj tretjini slovenskih družin niso naklonjeni. V Zvezi nas je veliko, naš glas se sliši, pomagajmo sebi in svojim otrokom!

Mateja Kožuh Novak

Vsebina

Novi časi – novi izzivi za društva upokojencev	1	Priložnost za promocijo NET-Age izkušenj	9
Mladi, zdravi in aktivni upokojenci – pozor!	2	Srečanje koordinatorjev projekta Mostovi	10
Mnenje ZDUS k dokumentu Izhodišča nacionalnega reformnega programa (NRP) 2015-2016	3	Iz evropske pisarne Ivana Vajgla	10
Stališče ZDUS do delovnega gradiva zakona o zavarovalništvu	4	Zaključki delovnega srečanja vodij mreže v društvih upokojencev v POMURJU	11
Razpis o volitvah v Zvezi društev upokojencev Slovenije za mandatno obdobje 2015–2019	5	Mladi za zrelo generacijo, zrela generacija za mlade!	12
Društvom upokojencev	8	Anketa o interesu upokojencev za plačano delo	13
Izobraževanje brez starejših?	8	Prijavnica za likovno kolonijo Izola 2015	13
Izobraževanje za pomoč starejšim	9	Navodila za uporabo vezane knjige računov (VKR)	14
		Dobrodošli v Dravinjski dolini	15

Mladi, zdravi in aktivni upokojenci – pozor!

Sporočilo je namenjeno vsem, ki hodite na pohode, telovadbo, savno, jogo, tečete, kolesarite, plešete in počnete vse za dobro telesno kondicijo. Tudi tistim, ki ste vsak dan dejavni na miselnem področju in skrbite za svoje mentalne sposobnosti in „kondicijo“ možganov: rešujete križanke, se vključujete v družbo, učite novih veščin, tujih jezikov, obiskujete Univerzo za tretje življenjsko obdobje, vodite društva in interesne skupine, predavate, poučujete in še marsikaj, kar zagotavlja aktivnost možganov. Tudi dedki in babice, saj vnučki poskrbijo za miselno in fizično telovadbo.

Skrb za fizično in psihično zdravje je dobra naložba za prihodnost: »Zdrav duh v zdravem telesu!« Verjetno ga ni med vami, ki ne bi vedel, kdo sta „Železna lady“ Margaret Thatcher in Ronald Reagan, ki ni videl vsaj enega filma, v katerem Sean Connery igra Jamesa Bonda. Kaj imajo skupnega razen tega, da so bili vsaj

tako aktivni, kot ste vi, da so imeli vrhunsko zdravstveno in drugo oskrbo? **Vsi so oboleli za Alzheimerjevo boleznijo!**

Žal nič od tega, kar počnete/počnemo, ne more preprečiti nastanka te neozdravljive bolezni, hujše od vsake telesne poškodbe! Kaj vam želimo sporočiti? **Potrebujemo prostovoljce, ki bodo skupaj z nami ustvarjali boljše razmere za življenje oseb z demenco, njihovih svojcev in negovalcev. Da boste zdaj, ko ste čili in zdravi, skupaj z nami vzpostavili boljše razmere, če boste sami ali vaši bližnji zboleli za eno od vrst demence ali celo za Alzheimerjevo boleznijo.**

Naš moto je: Tri ure na mesec ima vsak čas, ki ga lahko nameni tistim, ki zdaj potrebujejo pomoč. Mogoče jo bodo kdaj potrebovali tudi vaši svojci, ko bodo skrbeli za vas, ali vi.

Čakamo na vaš klic na **051 442 497** ali pismo na e-naslovu **resje.zdus@gmail.com**.

Prostovoljci programa RESje-ZDUS

Mnenje ZDUS

k dokumentu Izhodišča nacionalnega reformnega programa (NRP) 2015-2016

Na splošno ugotavljamo, da so izhodišča NRP 2015–2016 predstavljena v vsebinsko zelo skromnem dokumentu, zgolj na šestih straneh. Glede na naslov dokumenta bi pričakovali konkretne cilje in smeri ukrepanja na področjih, na katerih bi se izvajale reforme, h katerim nas ne prisiljujejo le priporočila Evropske komisije, ampak tudi ocena stanja na posameznih področjih, za katera je že dolgo znano, da potrebujejo ustrezne reforme. V nasprotju z navedenim pa ugotavljamo, da je o reformah na posameznih področjih bolj malo govora, omenjen je le »začetek zdravstvene reforme« kot cilj za zagotavljanje dolgoročne vzdržnosti javnih financ in omejevanje stroškov staranja.

Pri dolgoročni vzdržnosti javnih financ je govora tudi o omejitvi povečevanja izdatkov zaradi staranja in vzpostavitvi sistema dolgotrajne oskrbe, država si bo prizadevala tudi »za optimalnejšo organizacijo zdravstvenega sistema ter njegovo prilagoditev sodobnejšim smernicam in makroekonomskim pogojem«.

Med predlaganimi področji ukrepanja, ki predstavljajo izvajanje specifičnih priporočil Evropske komisije, so tako v poglavju o vzdržnosti javnih financ in omejevanju stroškov staranja navedeni tudi cilji:

- omejitev stroškov zaradi staranja prebivalstva,
- vzpostavitev sistema dolgotrajne oskrbe,
- začetek zdravstvene reforme.

Menimo, da je zgolj navedba ciljev v dokumentu, ki naj bi bil podlaga nacionalnega reformnega programa za letošnje in naslednje leto, brez vsaj najosnovnejše obrazložitve ciljev nezadostna tako za vse socialne partnerje kot tudi za Vlado, ki je odgovorna za pripravo in izvajanje reformnega programa. Prav tako ni realizacija ciljev rokovno opredeljena, še posebej ob upoštevanju dejstva, da gre za izredno kratko obdobje, v katerem naj bi se reformni program ne samo sprejel, temveč tudi izvajal.

Prav tako so po našem mnenju nedorečena naslednja področja ukrepanja za uresničitev ciljev za dolgoročno vzdržnost javnih financ:

- pokojninski sistem,
- sistem dolgotrajne oskrbe,
- zdravstvena politika.

Povsem so nam neznane smeri ukrepanja na področju pokojninskega sistema, še posebej, če upoštevamo v tč. 1.6. podano ugotovitev Ekonomske komisije, da je med osmimi specifičnimi priporočili podan omejen napredek oziroma najslabša ocena glede dolgoročnosti javnih financ (pokojnine, zdravstvo). Nasploh obstaja bojazen glede nadaljnega pristopa do pokojnin, saj vemo, da se v letošnjem letu kljub zakonskim določbam o njihovem usklajevanju z določeno doseženo stopnjo gospodarske rasti 2,5 % ni zgodilo nič – razen politična obljuba o njihovi uskladitvi v začetku naslednjega leta. Prav tako smo bili priča političnemu usklajevanju glede letnega dodatka za upokojence, ki se kljub zakonskim zavezam določa na podlagi rezultata koalicijskih pogajanj. Takšen pristop za upokojence in tudi nasploh ni sprejemljiv, prav tako kot tudi ni sprejemljiv v smislu pravne varnosti upokojencev.

Med ukrepi za vzdržnost pokojninskega sistema (ob upoštevanju zakonskih obvez, ki izhajajo iz ZPIZ-2 kot tudi iz zakona o slovenskem državnem holdingu) pogrešamo tudi ustanovitev Demografskega rezervnega sklada, ki bi poleg reforme pokojninskega sistema zagotavljal vzdržnost pokojninskega sistema, saj projek-

cije demografskih razmer terjajo soočenje s posledicami starajoče se družbe, ki se ne nanaša na sedanje upokojence, ampak zlasti na upokojevanje bodočih generacij državljanov.

Zaveze za izvajanje programa na področju zdravstvenega sistema (ne zdravstva!!!) mora biti razvoj solidarnega, pravičnega in vzdržnega financiranja javnega zdravstvenega sistema ter zagotavljanje dostopnosti, univerzalnosti in kakovosti zdravstvenih storitev. Med prioritete mora biti vključen tudi razvoj dinamičnega zdravstvenega sistema.

Med ukrepi na področju zdravstvenega sistema morajo biti nujno tudi ukrepi za izboljšanje zdravja prebivalstva kot temeljnega pogoja za ekonomski razvoj družbe, večje produktivnosti in večje blaginje.

*Predsednica ZDUS
dr. Mateja Kožuh Novak
Pripravila Branka Kastelic*

Zbiramo prijave za udeležbo predsednic in predsednikov društev upokojencev na kreativnih delavnicah v letu 2015

V novembru 2014 smo izvedli 4 zelo uspešne kreativne delavnice za predsednice in predsednike društev upokojencev s 157 udeleženci iz PZDU v Celju, na Koroškem, v Šaleški dolini, iz Posavja, z Dolenjske in iz Bele krajine, s Severne in Južne Primorske.

Cilj delavnic je bil medsebojna izmenjava izkušenj na področjih:

- vodenja društev in Sklada medsebojne pomoči,
- pridobivanja sredstev za programe aktivnega in zdravega staranja,
- humanitarne dejavnosti,

skušali pa smo ugotoviti tudi, kakšne programe potrebujejo nove generacije upokojencev in kako jih pridobiti v programe, ki jih izvajajo društva.

V aprilu in maju 2015 organiziramo kreativne delavnice še za predsednice in predsednike Zgornjega in Spodnjega Podravja, Gorenjske, Osrednje Slovenije in Zasavja ter za tiste predsednike iz ostalih pokrajinskih zvez, ki se dosedanjih srečanj niso udeležili. Termin delavnic so:

7. 4. do 10. 4., 14. 4. do 17. 4., 17. 4. do 20. 4., 3. 5. do 6. 5., 9. 5. do 12. 5. (rezerviran termin za Zgornje Podravje) **in 12. 5. do 15. 5. 2015.**

Pogoji so enaki kot v jesenskem razpisu: vsak udeleženec (društvo) plača 1 poln penzion (31,00 €), svojci (ki jih lahko pripeljete s seboj, če je prostor) plačajo celotno bivanje po tej ceni, stroške prevoza pa pokrijejo pokrajinske zveze oz. udeleženci sami.

Delavnica bo izvedena, če se bo nanjo prijavilo najmanj 40 udeležencev.

Rezervacije zbira **Kaja Klun** na tel. **01 519 8650**. Vabilo z dnevnim redom bomo poslali takoj, ko se bodo oblikovale skupine. V eni skupini naj ne bo več kot 50 udeležencev.

Pričakujemo, da se bodo delavnic udeležili vsi predsednice in predsedniki društev upokojencev.

Stališče ZDUS

do delovnega gradiva zakona o zavarovalništvu

Delovno gradivo zakona o zavarovalništvu je strokovno zelo zahtevno gradivo. Pri pregledu smo se omejili le na odnos in vpliv gradiva oziroma morebitnega zakona na področje zdravstvenega sistema in zavarovanja.

Menimo, da mora področje zdravstvenih socialnih zavarovanj urejati posebni zakon. Tudi sedaj ga ureja posebni zakon („lex specialis“) Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju kot temeljni zdravstveni zakon. Ta določa področje zdravstvenega varstva, obveznosti in pravice deležnikov v sistemu, njegovo organizacijo, financiranje in upravljanje ter razmerja med njegovim nosilcem, državnimi organi in predstavniki izvajalcev. Ta zakon ureja v celoti obvezno in prostovoljno zdravstveno zavarovanje in vse njegove posebnosti. To je običajna ureditev in praksa v večini držav, ki poznajo javno, socialno in zasebno zavarovanje oziroma mešan javno-zasebni zdravstveni sistem.

Teh vprašanj torej ne more urejati zakon o zavarovalništvu oziroma se njegove posamezne opredelitve lahko nanašajo le na področje prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja, ki ne bo povezano z obveznim zdravstvenim zavarovanjem. Tudi vprašanje, ali in kakšno zasebno zdravstveno zavarovanje bomo imeli v Sloveniji, je odvisno predvsem od ureditve v zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Ker pa koalicijska pogodba predvideva odpravo ali preoblikovanje dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ni smiselno, da dajemo pripombe na gradivo o

zakonu o zavarovalništvu, ker le-ta v tem primeru ne bo imel vpliva na zdravstveni sistem v Sloveniji.

Ocenjujemo, da sta glavna namena predlaganega zakona o zavarovalništvu uskladitev naše zakonodaje z evropskimi direktivami in dopolnitev ureditve komercialnih zavarovanj, nikakor pa ne socialnih zavarovanj. Poleg tega se ne strinjamo z ureditvijo družb za vzajemno zavarovanje, ki med drugim določajo dobičkonosnost, dopuščajo oblikovanje drugih s statutom določenih rezerv, pri čemer se lahko s statutom določene rezerve:

- uporabijo za zagotovitev kapitala v primeru opravljanja zavarovalnih poslov v drugih zavarovalnih vrstah in za zagotovitev kapitala v primeru opravljanja zavarovalnih poslov v drugi zavarovalni skupini,
- dopuščajo preoblikovanje v delniško družbo,
- za lastne vire izdajajo podrejene dolžniške inštrumente,
- na neustrezen način urejajo volitve zastopnikov, ki so obvezne v družbah z nad 1500 člani,
- vnašajo solventnost za vzajemne družbe.

Glede na to, koliko denarja so za te projekte v Vzajemni zavarovalnici porabili že do sedaj, lahko samo ponovimo, da se tako nenamensko porabljajo sredstva zavarovancev, ki so namenjena za zdravstvene storitve, s čimer se ne strinjamo.

Znova poudarjamo, da je potrebno obvezno in prostovoljno zdravstveno zavarovanje celostno urediti v posebnem temeljnem zdravstvenem zakonu, da bodo sredstva zavarovancev, ki so namenjena za kritje stroškov zdravstvenih storitev, v celoti uporabljena za te namene po solidarnostnih in vzajemnih principih.

Pripravili člani Komisije za ZV starejših ZDUS:

Martin Toth

Dunja Obersnel Kveder

Francka Četković

Pozdrav pomladi v POLZELI

Ne zamudite ugodnih nakupov nogavic v času pred velikonočnimi prazniki!

Gostili bomo tudi znane slovenske proizvajalce spodnjega perila, oblačilnega tekstila, obutve, galanterije, posode,...

Pričakujemo vas na sedežu podjetja POLZELA, Cvetlična ulica 3, Polzela

od 27. 03. 2015 do 04. 04. 2015

od ponedeljka do petka: od 10.00 – 19.00 ure
ob sobotah: od 8.00 – 12.00 ure

Za organizirane skupine možnost ogleda proizvodnega procesa izdelave nogavic (po predhodnem dogovoru – kontakt: tajništvo podjetja tel. 03 703 72 12, e-mail: info@polzela.com).

Vabljeni!

Razpis o volitvah v Zvezi društev upokojencev Slovenije za mandatno obdobje 2015–2019

- I. Volitve predsednika, podpredsednikov in Nadzornega sveta ter Častnega razsodišča Zveze društev upokojencev Slovenije
- II. Volitve predstavnikov v Zbor članov
- III. Kandidiranje za člane Strokovnega sveta in komisij

VOLITVE NA VOLILNEM ZBORU ČLANOV SE RAZPIŠEJO ZA SREDO, 24. 6. 2015.

I.

1. Dne 28. 6. 2015 poteče štiriletni mandat:

- predsedniku Zveze društev upokojencev Slovenije (v nadaljnjem besedilu ZDUS),
  - trem podpredsednikom,
  - upravnemu odboru (izvršilni organ ZDUS, ki ga sestavljajo predsednik in podpredsedniki ZDUS ter izvoljeni predsedniki Pokrajinskih zvez društev upokojencev),
  - nadzornemu odboru (trije člani in trije namestniki),
  - častnemu razsodišču (trije člani in trije namestniki).
- Hkrati poteče mandat tudi Strokovnemu svetu in delovnim telesom – komisijam (1. in 4. člen Pravilnika o volitvah v ZDUS, v nadaljnjem besedilu Pravilnik).

2. Volilni postopki se začnejo za kandidate:

ki jih voli Zbor članov:

- predsednika ZDUS (v nadaljnjem besedilu vodilne funkcije),
  - tri podpredsednike (v nadaljnjem besedilu vodilne funkcije),
  - tri člane in tri namestnike članov Nadzornega odbora,
  - tri člane in tri namestnike Častnega razsodišča,

ki jih imenuje Upravni odbor (novo izvoljeni):

- petnajst (15) članov Strokovnega sveta in
- člane komisij ZDUS (sklep Upravnega odbora o ustanovitvi komisij bo predložen kasneje – 2. in 4. člen Pravilnika).

Upravni odbor sestavljajo predsednik in podpredsedniki ZDUS ter predsedniki Pokrajinskih zvez društev upokojencev (26. člen Statuta ZDUS).

OMEJITVE

V volilne postopke se vključujejo upokojenske organizacije s svojimi kandidati, ki so poravnale obveznosti do PZDU in ZDUS (5. člen Pravilnika).

Pozivamo nosilce volilnih opravil, da pričnejo z volilnimi opravili za zgoraj naštetih vodilnih funkcij, člane in namestnike članov Nadzornega odbora ter Častnega razsodišča, za člane Strokovnega sveta in člane komisij.

3. Volilni postopki

Evidentiranje kandidatov

Pokrajinske zveze upokojencev (v nadaljnjem besedilu PZDU) pričnejo postopke evidentiranja kandidatov skladno s svojimi akti oz. sklepi. Upokojenske organizacije pri evidentiranju kandidatov upoštevajo:

- za predsednika in podpredsednika, da imajo vodstvene izkušnje,
- za člane in namestnike Nadzornega odbora, Častnega razsodišča, Strokovnega sveta in komisij, da imajo izkušnje s področja dejavnosti in poznavanja dela teh organov oz. komisij.

Upokojenske organizacije izmed svojih članov, ki so poravnali obveznosti, evidentirajo kandidate, podatke o njih pa posredujejo PZDU (7. člen pravilnika).

Določitev predlogov kandidatov

Pristojni organ PZDU po pregledu evidentiranih kandidatov določi predloge kandidatov in od predlaganih kandidatov pridobi podpisano izjavo, da soglašajo s kandidaturo (obrazec Izjava je sestavni del razpisa). Predlagani kandidat za predsednika in podpredsednika ZDUS predloži skupaj s kratko predstavitvijo z življenjepisom na evropskem obrazcu (Europass) tudi programska izhodišča za delovanje ZDUS za razpisano mandatno obdobje (8. člen Pravilnika). Pri določitvi tega predloga PZDU upošteva tudi navedeni 5. člen Pravilnika (poravnava obveznosti).

PZDU listo predlaganih kandidatov s podatki (ime, priimek, rojstni podatki, izobrazba, naziv upokojenske organizacije, katere član je, naslov stalnega in začasnega bivališča, telefonska številka in e-naslov, izjava o soglasju, za vodilne funkcije pa še kratka predstavitev in programska izhodišča) in poročilom **predloži Komisiji za kadrovske in organizacijske zadeve ZDUS do 24. 4. 2015.**

Potrditev kandidatur

Komisija za kadrovske in organizacijske zadeve ZDUS pri pregledu predlogov kandidatnih list ugotovi, ali je upoštevan 5. člen pravilnika, ustreznost opravljenih kandidacijskih postopkov in če predlagani kandidati izpolnjujejo zahteve iz 7. in 8. člena Pravilnika.

Potrjene kandidatne liste (10. člen) Komisija za kadrovske in organizacijske zadeve skupaj z gradivi in poročilom posreduje do 22. 5. 2015 UO ZDUS za predložitev volilnemu Zboru članov ZDUS.

II.

Volitve predstavnikov v Zbor članov ZDUS

PZDU v skladu s svojimi akti in smiselno uporabo Pravilnika o volitvah izvedejo volitve predstavnikov v volilni Zbor članov ZDUS, ki bo 24. 6. 2015.

Število predstavnikov v Zbor članov ZDUS (v nadaljnjem besedilu predstavniki) za posamezno PZDU je v skladu z 19. členom Statuta in 11. členom Pravilnika o volitvah določeno v Merilih (razpredelnici), ki jih je določil Upravni odbor ZDUS na seji dne 12. 2. 2015 in je sestavni del tega razpisa.

PZDU obvestijo upokojenske organizacije, da predlagajo kandidate za predstavnike z ustreznimi podatki (ime, priimek, naslov, članstvo v upokojenski organizaciji, telefonska številka in soglasje h kandidaturi), **razen upokojenskih organizacij, ki glede na določbo 5. člena ne morejo sodelovati v teh postopkih, ker niso poravnale obveznosti do PZDU in ZDUS. Obvestilo mora vsebovati opozorilo o nezdržljivosti določenega kandidata za vodilno funkcijo ali članstvo v NO in ČR s kandidaturo za predstavnika v Zboru članov ZDUS** (12. člen Pravilnika).

Število kandidatov za predstavnike, ki jih predlagajo posamezne upokojenske organizacije, določi PZDU na podlagi njej določenega števila predstavnikov v Zboru članov ZDUS v sorazmerju s številom članov vsake posamezne upokojenske organizacije (12. člen Pravilnika).

PZDU, ki pri predlaganem kandidatu ugotovi eno izmed zgoraj navedenih dejstev, na katero je opozorila v obvestilu (neporavnane obveznosti ali nezdržljivost), le-tega črta z liste kandidatov. PZDU obvesti upokojensko organizacijo, da posreduje novega kandidata le v primeru ugotovljene nezdržljivosti (13. člen Pravilnika).

PZDU seznam izvoljenih predstavnikov v volilni Zbor članov skupaj z zgoraj naštetimi podatki pošlje najkasneje do 24. 4. 2015 na Komisijo za kadrovske in organizacijske zadeve ZDUS, ki bo o eventualno ugotovljenih pomanjkljivostih (nezdružljivost, neizpolnitev obveznosti) takoj obvestila PZDU in opozorila na nadaljnje ukrepanje.

PZDU izvoljenim predstavnikom za Zbor članov izda pooblastilo, ki ga predstavniki predložijo na Zboru članov ZDUS (14. člen Pravilnika).

III.

Kandidiranje za člane Strokovnega sveta ZDUS in komisij ZDUS

PZDU predlagamo, da hkrati z evidentiranjem in kandidiranjem kandidatov za vodilne funkcije, Nadzorni odbor in Častno razsodišče, evidentira tudi kandidate za Strokovni svet (petnajst članov) in komisije. UO ZDUS bo s sklepom ustanovil komisije in določil število članov posameznih komisij. Po opravljenem postopku bo po predlogu Komisije za kadrovske in organizacijske zadeve s sklepi določil pristojnosti vsake komisije ter imenoval njene člane. Pri kandidiranju PZDU upoštevajo Pravilnik o volitvah (5. člen –

izpolnjene obveznosti do PZDU in ZDUS). Ker Upravni odbor še ni določil, katere komisije bodo delovale v novem mandatnem obdobju 2015–2019, oz. ker lahko to odločitev prepusti novemu UO ZDUS, naj PZDU predlagajo kandidate, ki imajo izkušnje na področjih, kjer je ZDUS že do sedaj delovala s svojimi komisijami (kot npr: gospodarstvo, kultura, pokojninsko, zdravstveno, socialno ali kadrovske področje ...).

PZDU dostavijo predloge kandidatov za člane Strokovnega sveta in komisij z vsemi podatki (ime, priimek, rojstni podatki, izobrazba, naziv upokojenske organizacije, katere član je, naslov stalnega in začasnega bivališča, telefonska številka in e-naslov ter izjava o soglasju) na Komisijo za kadrovske in organizacijske zadeve do 24. 5. 2015.

Komisija za kadrovske in organizacijske zadeve bo po pregledu predlogov kandidatov v skladu s Pravilnikom o volitvah določila kandidate za člane Strokovnega sveta in komisij ter novemu Upravnemu odboru ZDUS predložila sklepe o pristojnostih in imenovanju članov Strokovnega sveta in komisij.

V Ljubljani, 30. 3. 2015

*Zveza društev upokojencev Slovenije,
dr. Mateja Kožuh Novak, predsednica*

POKRAJINSKA ZVEZA UPOKOJENCEV

Priloga 1

Dne _____

IZJAVA KANDIDATA

za predsednika, podpredsednika, Nadzorni odbor in Častno razsodišče ter Strokovni svet in komisije Zveze društev upokojencev Slovenije v mandatu 2015–2019

Soglašam s kandidaturo in izvolitvijo oz. imenovanjem za _____
(naziv funkcije)

Ime in priimek _____

Letnica rojstva _____ Izobrazba _____

Vodstvene izkušnje oz. izkušnje s področja _____

Član upokojenske organizacije _____

Naslov bivališča _____ pošta _____

Telefon _____ mobilni telefon _____ e-naslov _____

V skladu z Zakonom o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1) podajam izjavo, da soglašam, da se moji osebni podatki, zapisani zgoraj, uporabljajo za potrebe informiranja in oglaševanja s strani ZDUS in za delovanje organov Zveze društev upokojencev Slovenije v mandatnem obdobju 2015–2019, vabljenje ter druge oblike komunikacije in sodelovanja v okviru pristojnosti Zveze Društev upokojencev Slovenije.

v/na _____, datum _____ Podpis kandidata _____

Priloga 2

Seznam Komisij Zveze društev upokojencev Slovenije v mandatnem obdobju 2011-2015

1 Komisija za kadrovske in organizacijske zadeve	9 Komisija za mednarodne odnose
2 Komisija za bivanjski standard	10 Komisija za izobraževanje in publiciteto
3 Komisija za kulturo	11 Komisija za informatiko
4 Komisija za pokojninsko politiko	12 Komisija za tehnično kulturo
5 Komisija za zdravstveno varstvo	13 Komisija za duševno zdravje
6 Komisija za gospodarstvo	14 Statutarna komisija
7 Komisija za socialna vprašanja	15 Komisija za turizem
8 Komisija za šport, rekreacijo in gibalno kulturo	

Preživite prvomajske počitnice z vnuki na morju!

Upokojenci, ki so člani društva, kluba ali aktiva upokojencev pri ZDUS, imajo 10 % popusta na penzijske storitve.

Namig za prihranek:

En otrok do 12. leta v sobi z dvema odlaslima osebama **biva brezplačno!**
25.4.-3.5.2015

	1.4.-23.4. 2015	24.4.-31.5. 2015	1.6.-15.7. 2015	16.7.-16.8. 2015	17.8.-27.9. 2015
UPOKOJENCI					
Polpenzion v dvoposteljni sobi	39 €	42 €	46 €	52 €	46 €
OSTALI GOSTJE					
Polpenzion v dvoposteljni sobi	44 €	47 €	51 €	58 €	51 €

Ceno so v EUR na osebo na dan. **Doplačila:** enoposteljna soba 11,00 EUR, turistična taksa 1,27 EUR, polni penzion 5 EUR. Otroški popusti.

Društvom upokojencev

Pogodba o sodelovanju med ZDUS in Orpo d.o.o. pokriva sodelovanje in obveznosti obeh pogodbenih strank pri nakupu programske opreme ORPO, o vzdrževanju pa ne govori.

Orpo d.o.o. je po tej pogodbi zavezan (6. člen):

- zagotoviti 2-urno brezplačno izobraževanje za kupljeno programsko opremo in nameščanje le-te na računalnike DU preko oddaljene pomoči (interneta),
- zagotoviti 12-mesečno garancijo,
- nuditi 3-mesečno kratko telefonsko pomoč osebam na DU, zadolženim za delo s programom.

Po poteku garancijske dobe je sklenitev vzdrževalne pogodbe poslovna praksa v IT svetu.

Seveda vzdrževalna pogodba ni obvezna, je pa priporočljiva. Če DU pogodbe o vzdrževanju ne sklene, mu posodabljanje programske opreme sčasoma preneha.

V primeru ORPO pogodba o vzdrževanju obsega:

- spremembe programov zaradi sprememb zakonskih predpisov,
- nadgradnje programske opreme zaradi tehničnih izboljšav (operacijski sistemi),
- nadgradnje programske opreme zaradi uporabniških izboljšav,
- odpravo skritih napak v delovanju programske opreme,
- obveščanje o novostih in razvoju programske opreme,
- svetovanje o uporabi programske opreme,
- 1-krat letno pregled kopiranja podatkov ORPO.

V primeru sklenitve pogodbe o vzdrževanju so uporabniki upravičeni do:

- popusta pri predplačilu letnega vzdrževanja,
- dodatnega 10 % popusta pri predplačilu za mala društva,

- 20 % popusta pri storitvah vzdrževanja, izobraževanja in uvajanja uporabnikov, ki niso zajeta v pogodbi,
- prednosti pri obravnavi pred nenaročniki,
- svetovanje o uporabi in novostih programske opreme.

Cenik je objavljen na spletni strani Orpo d.o.o. in v času tega obvestila znaša za modul "Članstvo z blagajno":

- za društvo ob letnem predplačilu (20 % popust) 64,42 eur na leto z vključenim ddv (5,37 eur mesečno) in
- za malo društvo ob letnem predplačilu (30 % popust) 56,36 eur na leto z vključenim ddv (4,70 eur mesečno).

Pogodba o vzdrževanju **ne** zajema del, kot so:

- popravki zaradi posega nepooblaščenih oseb v podatkovno bazo,
- popravki zaradi spremenjenih pogojev v delovanju operacijskega sistema,
- okvare na strojni opremi ali programski opremi, ki ni last izvajalca,
- računalniški virusi,
- dopolnitve programske opreme po želji naročnika,
- po naročilu naročnika (uvajanje, izobraževanje, odpravljanje napak itd.).

V primeru, da se uporabniki ne odločijo za podpis vzdrževalne pogodbe, lahko kadarkoli kupijo novo različico programa po ceniku, objavljenem na spletni strani www.orpo.si, s 50 % popustom, kar trenutno znaša 243,39 eur z vključenim ddv oziroma 192,00 eur po pogodbi z ZDUS do 7. 5. 2016.

*Alenka Reissner,
predsednica IT komisije*

*dr. Mateja Kožuh Novak,
predsednica ZDUS*

Izobraževanje brez starejših?

Na zahtevo strokovnega sveta ZDUS je Komisija za izobraževanje in publicistiko obravnavala Resolucijo o Nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2013–2020 (ReNPIO13–20). Strokovnemu svetu smo sporočili naše ugotovitve in predloge, ki bi jih ZDUS lahko posredoval na ustrezna mesta.

Naša prva ugotovitev je bila, da nacionalni program izobraževanja odraslih v omenjeni resoluciji sploh ne opredeljuje skupine ljudi, starejše od 65 let, ampak se ukvarja z odraslo populacijo, ki je dosegla največ 55 let starosti. Starejši od 65 let so v resoluciji omenjeni samo dvakrat, in to pri navajanju ranljivih skupin prebivalstva. Člani komisije menimo, da bi bilo treba uradno zapisati, kaj v Sloveniji pomeni vseživljenjsko izobraževanje. ZDUS bi moral od pripravjalcev resolucije zahtevati pojasnilo, v čem so starejši od 65 let na področju izobraževanja »ranljivi«. Po nam dostopnih podatkih se na starejšim namenjenih izobraževanjih (npr. na Univerzi za 3. življenjsko obdobje) izobražujejo tudi ljudje, stari več kot 80 let(!). Menimo sicer, da so v tej starostni skupini številne ranljive in deprivilegirane skupine, kot so priseljenci, invalidi, ekonomsko, socialno izključeni in zapostavljeni, osamljeni v ruralnem okolju (pogosto povsem odrezani od sveta, brez javnega

prevoza do mestnih središč), a tovrstna ranljivost ne sodi v resolucijski pregled edukativnih območij.

Ugotavljamo, da obstaja velika skupina ljudi v Sloveniji, starejša od 65 let, kot bela lisa na zemljevidu predvidenih možnosti izobraževanja.

Kdorkoli ni pravočasno reagiral na ustvarjanje takega dokumenta, bi moral zdaj predložiti ministrstvu osnutek posebnega, dodatnega dokumenta, v katerem bi bilo opredeljeno izobraževanje starejših od 65 let, specifično naravnano na psihofizične potrebe in sodobna znanja, ki jih ta skupina potrebuje, da bi lahko dolgo, zdravo in samostojno živela. Tak (pod)dokument ali dodatek k resoluciji izobraževanja starejših bi moral opredeliti smotre in cilje izobraževanja starejših od 65 let, okvirno določiti drugačne vsebine od redno šolajočega se prebivalstva ter predvideti nosilce in izvajalce programov skupaj s finančno utemeljitvijo takega izobraževanja. Hkrati je starejši skupini prebivalstva nujno treba zagotoviti možnosti, v katerih bo lahko prevzela tudi aktivno vlogo v izobraževanju, saj lahko starejši s svojimi izkušnjami in znanji veliko doprinesejo v neformalnih vsebinah redno šolajočih se skupin prebivalstva.

L. Z.

Izobraževanje za pomoč starejšim

Med udeleženci izobraževanja društvenih koordinatorjev programa Starejši za višjo kakovost življenja doma, ki ga je v Izoli pripravila Zveza društev upokojencev Slovenije, so bili tudi koordinatorji s Celjskega. Izobraževali so se skupaj s kolegi iz Šaleške doline, s Koroške in iz Zasavja.

4-dnevno delovno srečanje je bila priložnost za temeljit pogovor o opravljenem delu v preteklem letu in o nadaljnjih smernicah programa. V Pokrajinski koordinaciji Celje so prostovoljci lani obiskali 4972 starejših. Med njimi je bilo 1200 takšnih, ki so potrebovali pomoč in jo tudi dobili. Vseh obiskov so zabeležili 8.715 (v Celju 505, Rogaški Slatini 918, Slovenskih Konjicah 715, Dobju 120 ...), pomoči pa 2939. Kot rada poudarja predsednica ZDUS **Mateja Kožuh Novak**, cilj projekta ni popisovanje, temveč iskanje pomoči potrebnih in zagotavljanje pomoči. Največ pomoči so zagotovili kar v društvih upokojencev, ostale s pomočjo Rdečega križa, Karitas, centrov za socialno delo in drugih. Glede na vrsto nudene pomoči je v letu 2014 na Celjskem prevladovalo druženje – 331, sledijo: sprehodi (49), prevozi (61), hišna opravila (85), dostava iz trgovine (63), dostava hrane (129), denarna pomoč (4), humanitarni paket (89), zdravstvena oskrba (10), osebna nega (11), družabne igre (1) in drugo (704 oziroma 44,3 odstotka).

Številke so seveda samo eden od pokazateljev dela. Kako dobro je bilo delo v resnici opravljeno, je v veliki meri odvisno od sposobnosti in znanja prostovoljcev. Izobraževanje, kakršnega so bili deležni koordinatorji, je zato še toliko pomembnejše. Tokrat so izstopale predvsem teme, povezane z nasiljem nad starejšimi in vse bolj razširjeno demenco. Seveda so bile dobrodošle tudi teme, povezane s samopodobo prostovoljcev ter z vlogo in nalogami društvenega koordinatorja.

Koordinatorji in koordinatorice programa Starejši za starejše s Celjskega skupaj s pokrajinsko koordinatorico Ivanko Tofant (v sredini prve vrste).

Med predavatelji sta navdušila predvsem kriminalistični inšpektor **Cveto Kokalj** in vodja projekta Starejši za starejše v ZDUS **Rožca Šonc** s poglobljenim pogledom v nasilje v družini, še zlasti nad starejšimi. Tako je Cveto Kokalj med drugim poudaril, da se nasilje nikoli ne konča samo od sebe. Kljub dilemam glede prijavljanja nasilja je bil odločen: „Ni dovolj, da poslušamo o nasilju, ampak moramo problem pomagati reševati! Nasilje moramo prijaviti – lahko tudi na anonimni telefon policije **080 1200** ali na katerega izmed SOS telefonov.“

Njegovo celovito predstavitev je nadgradila Rožca Šonc z zanimivim razmišljanjem o zaznavanju nasilja nad starejšimi.

Milena Brečko Poklič

Priložnost za promocijo NET-Age izkušenj

V sklopu projekta NaZdravje - Potenciali prebivalcev in institucij Pomurja v zmanjševanju zdravstvenih in socialnih neenakosti starejših v lokalnih okoljih, kjer ZDUS in Pomurska PZDU sodelujeta kot partnerja v projektu, je v Izoli med 1. in 4. marcem letos potekalo delovno srečanje vodij mreže v društvih upokojencev Pomurja. Dogodek je bil priložnost za predstavitev rezultatov NET-Age projekta, saj je mreženje in posredovanje izkušenj med projekti ZDUS dobrodošlo, še posebej, ko so vsebinsko sorodni.

Strokovni vodja projekta NET-Age Aldo Ternovec je v prispevku **Kaj je integrirana pomoč bolnim in invalidnim v lokalni skupnosti** poudaril nujnost krepitve koordinacije med vsemi deležniki, ki

se vključujejo v zdravstveno in socialno oskrbo starejših ter pomembnost spodbujanja inovativnih, skupnostnih pristopov, kot sta deinstucionalizacija in integrirana, celovito povezana socialno-zdravstvena oskrba bolnih in invalidnih.

Sodelavcem projekta NaZdravje je priporočil izdelavo temeljite ocene demografskega stanja v Pomurju ter sodelovanje s pristojnimi institucijami in ponudniki socialno-zdravstvenih storitev. Poudaril je, da moramo stremeti k skupnemu cilju: da se zadeve za bolne in invalidne starejše pričnejo spreminjati na ravni lokalne skupnosti, ki mora skrbeti za kakovost življenja vseh svojih občanov ter za to prevzeti odgovornost.

Dijana Lukić

Srečanje koordinatorjev projekta Mostovi

Koordinatorji projekta Starejši z mlajšimi gradijo mostove za Evropo (Mostovi) **smo se sredi marca sestali v Liberecu na Češkem. Sestanka, na katerem nas je pozdravil koordinator tega medgeneracijskega projekta dr. Roland Schone, smo se udeležili vsi partnerji: Tehnična Univerza Chemnitz, GEFAS Štajerska, Tehnična Univerza v Liberecu in ZDUS. Vsi se veselimo sodelovanja in bomo storili vse, da bomo projekt uspešno izpeljali.**

Pregledali smo načrtovane aktivnosti in financiranje projekta ter se dogovorili, kaj in koliko bo naredila katera organizacija, kako bo vsak od partnerjev poskrbel za promocijo projekta in s katerimi deležniki se bo povezal.

Na podlagi dobrih praks po Evropi bomo projekt predstavili nacionalnim in evropskim političnim odločevalcem in jih seznanili s pomenom izobraževanja starejših. Prizadevali si bomo, da bi na državni in evropski ravni dobili skupni dokument o položaju obeh skupin (mlajših in starejših oseb) v družbi ter o medgeneracijskem sodelovanju. Pogovorili smo se o temah za intervjuje

in njihovi izvedbi ter o skupnih projektih mlajših in starejših (med aktivnostmi bo na primer tudi graditev mostov iz papirja, kar zna biti zelo zanimivo in zabavno).

Kot je poudaril Schone, moramo javnost nenehno opozarjati, kako pomemben vpliv ima učenje na spremembe v družbi, še posebej pa, da morajo pri tem sodelovati tudi mladi in za to prevzeti odgovornost. Vse univerze bi morale imeti oddelke za tretje življenjsko obdobje, izobraževanje pa bi moralo biti dostopno vsem, ne glede na izobrazbo, status, narodnost ... Strinjali smo se, da bi moralo biti politično zavedanje o pomenu izobraževanja starejših oseb splošno priznано in na dosti višji ravni, saj odločilno prispeva k zmanjšanju zdravstvenih težav pri starejših, še posebej pri osebah z demenco.

Vodilni partnerji (Tehnična Univerza Chemnitz) so že predstavili spletno stran projekta **www.bruecken-fuer-europa.eu**, ki bo dokončana in dostopna v aprilu. Naslednje srečanje vseh sodelujočih bo v začetku junija v Sloveniji.

Anja Šonc

Iz evropske pisarne Ivana Vajgla

Evropski parlament vsako leto podeljuje priznanje **Državljan Evrope** za posebne dosežke pri spodbujanju boljšega vzajemnega razumevanja in tesnejšega povezovanja med državljani držav članic ali omogočanju čezmejnega ali mednarodnega sodelovanja v Evropski uniji. Priznanje je za leto 2014 dobilo 47 posameznikov iz 19 evropskih držav. Letošnja nagrajenca iz Slovenije sta na predlog slovenskih evropskih poslancev **dr. Spomenka Hribar** in **dr. Alojz Rebula**. Podelitev priznanj, ki ju lahko uvrstimo v kategorijo priznanj za življenjsko delo, je bila v Loki pri Zidanem Mostu in Bruslju.

Evropski poslanec **Ivo Vajgl**, prvopodpisani pod predlog za podelitev priznanja Spomenki Hribar, je ob podelitvi dejal: "Vesel sem, da sta priznanji prejeli osebi, ki sta del starejše generacije. Gre za priznanje modrosti, ki izhaja iz življenjskih izkušenj in preteklega dela nagrajencev. Evropski parlament je s tem jasno pokazal, da še kako spoštuje znanja in izkušnje starejših ljudi. Upam, da bo v prihodnje tudi slovenska družba pokazala več naklonjenosti do vedenj in znanj starejših sodržavljanov."

Prepričan sem, da lahko tudi v imenu bralcev ZDUS plus iskreno čestitam letošnjima državljanoma Evrope iz Slovenije.

Damjan Stanonik, pisarna evropskega poslanca Iva Vajgla

Zaključki delovnega srečanja vodij mreže v društvih upokojujencev v POMURJU

V projektu Na zdravje, ki teče s pomočjo sofinanciranja Norveškega mehanizma v Pomurju, smo organizirali delavnico vseh predsednikov in organizatoric medsebojne pomoči starejših. Žal se srečanja niso udeležili predstavniki društev Gornji Petrovci, Ledavski dol občine Rogašovci, Odranci, Stogovci, Tišina in Črenšovci. Zaključki, ki smo jih sprejeli na razpravi o ovirah za širitev programov zdravega in aktivnega staranja v društvih upokojujencev v Pomurju, so bili podlaga za oblikovanje zaključkov v drugih delavnicah.

Na delavnici **Kaj lahko naredimo v društvih za popestritev programov aktivnega in zdravega staranja in za vključevanje nevklučenih starejših** smo sprejeli naslednje zaključke:

1. Nujno moramo popestriti obveščanje o delu društev preko občinskih in internih gasil, obvestil, zloženek, z ustnimi informacijami vključenih v programe, starejše moramo seznanjati z novicami o zakonskih možnostih, o usklajevanju pokojnin.
2. Zagotoviti moramo sodelovanje društev pri različnih medgeneracijskih projektih v lokalni skupnosti.
3. Uvesti moramo nove programe, primerne tudi za mlajše upokojujence, na primer planinsko sekcijo, potopisna predavanja, šport, čajanke, zeliščarstvo ...
4. Tesnejše mora biti sodelovanje med društvi na lokalnem, pokrajinskem, državnem in meddržavnem nivoju.
5. Uvesti moramo posebne oblike dela za ciljne skupine starejših občanov, kot so vdovci, vdove, npr. organizirane skupine za samopomoč in druge oblike dela za pomoč ljudem v novo nastali situaciji.
6. Popestriti moramo medgeneracijsko sodelovanje društev s šolami, vrtci, raznimi društvi v okolju pri ohranjanju kulturne dediščine, domače obrti, jezikovne kulture ...
7. Najti moramo načine, kako pritegniti izobražene.
8. Poseben poudarek je treba dati novim članom (svečan sprejem ...) in starejšim, ki se jih je treba spomniti ob osebnih jubilejih, do njih pristopiti osebno, jih večkrat obiskati in jim pomagati. Ohraniti jih je treba kot častne člane, npr. po 90. letu.

Na delavnici **Kako se bomo v društvih vključevali v projekt Na zdravje in kako si zamišljamo medgeneracijsko sodelovanje pri pomoči bolnim in invalidnim** smo sprejeli naslednje zaključke:

1. V društvih moramo zbrati podatke o potrebah bolnih in invalidnih, ki živijo v domačem okolju.
2. S pomočjo partnerjev v projektu in s pritegnitvijo drugih organizacij ter brezposelnih starejših bomo organizirali pomoč pomoči potrebnim. Večino pomoči lahko organiziramo v okviru društev upokojujencev, zahtevnejše pomoči pa s pomočjo strokovnih institucij.
3. Nujno je sodelovanje z občino. V okviru vsake občine moramo ustanoviti lokalno interdisciplinarno koordinacijo, ki bo pričela uvajati integrirano medgeneracijsko pomoč na lokalni ravni.
4. Vključevanje brezposelnih oseb in drugih lahko zagotovimo v okviru zavoda, ki ga je ustanovil ZDUS, ali pa jim pomagamo, da bodo delali s pomočjo vrednotnic.
5. Pomembna je vključenost v pripravo prostorskih aktov v občinah (dostop za invalide, javna stranišča, društveni prostori ...).
6. Sodelovanje s službami, ki pomagajo starejšim in bolnim, ponekod že teče, a je včasih odziv prepočasen. Razmišljali smo

o ureditvi prednostnega sprejema pri zdravniku za bolnega oziroma starejšega, ki ga pripelje prostovoljec.

7. Da preprečimo odpor pri mladih in družinskih članih, moramo pravilno informirati obiskane in svojce, celoten projekt pa predstaviti v javnosti.
8. Pristojne je treba vzpodbuditi k sprejetju Zakona o dolgotrajni negi in oskrbi.

Na delavnici, **kjer smo se pogovarjali, katere delavnice bomo v okviru projekta Na zdravje izvedli s funkcionarji društev, ki vodijo programe aktivnega in zdravega staranja**, smo sprejeli naslednje sklepe:

1. Večina udeležencev je podprla nekajdnevne delavnice v Izoli. Starejše moramo odtegniti od njihovih vsakodnevnih aktivnosti,

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

da se lahko v celoti posvetijo delavnici. Tudi dnevni red mora biti takšen, da bo za starejše časovno primeren in vsebinsko zanimiv.

2. Udeleženci delavnice smo se odločili, da bomo v okviru projekta Na zdravje izvedli še 4-dnevne delavnice:
  - za mentorice prostovoljcev, ki bodo obiskovali starejše, in vnašalke podatkov v računalniško bazo podatkov,
  - za tajnice,
  - za organizatorje športnih in rekreativnih dejavnosti v društvih,
  - za organizatorje kulturnih dejavnosti v društvih upokojujencev.
3. Organizirali bomo tudi enodnevne tečaje za prostovoljke in prostovoljce, obiskovalce starejših v društvih, za blagajničarke ob koncu leta in enodnevno delavnico za poverjenike v društvih (oboje zunaj projekta Na zdravje).
4. Potrebno je rešiti vprašanje plačila potnih stroškov za prostovoljce v okviru projekta Na zdravje. V društvih potrebujejo natančna navodila.
5. Društva, ki še niso vključena v projekt, se morajo za vključitev odločiti v najkrajšem času. Če potrebujejo pomoč, se lahko obrnejo na PZDU Murska Sobota.
6. Čim prej je treba pripraviti navodila, kako naj društva delajo na projektu.

Mladi za zrelo generacijo, zrela generacija za mlade!

Draga upokojenka, spoštovani upokojenec!
Zveza društev upokojencev Slovenije (ZDUS) je skupaj s Fakulteto za farmacijo Univerze v Ljubljani (FFA) za Vas pripravila nov dolgoročen način medgeneracijskega sodelovanja, ki bo vključeval informacije o zdravju, zdravem načinu življenja in zdravlilih, obenem pa boste lahko preko Zavoda Modri Živko kupovali prehranska dopolnila in medicinske pripomočke po bistveno nižjih cenah od cen primerljivih izdelkov v lekarnah in specializiranih trgovinah.

Kako bo potekalo sodelovanje?

Na predavanjih v okviru društev upokojencev po Sloveniji bodo strokovnjaki Fakultete za farmacijo UL, predvsem pa mladi podiplomski študentje, govorili o temah, povezanih z zdravjem,

bolezni, zdravlili, zdravilnimi rastlinami in prehranskimi dopolnili. V glasilih **ZDUS plus** in **Vzajemnost** bomo imeli rubriko, kjer bomo pripravili krajše informacije o temah, povezanih z zdravjem in zdravlili, obenem pa odgovarjali na vaša vprašanja v zvezi z zdravjem, zdravlili in prehranskimi dopolnili.

Preko glasil, brošure, spletne strani, telefonsko in na predavanjih boste lahko kupili izbrana prehranska dopolnila in medicinske pripomočke po bistveno nižjih cenah od cen primerljivih izdelkov v lekarnah ali specializiranih trgovinah. Kupiti bo mogoče le tiste proizvode, katerih kakovost kontrolira Fakulteta za farmacijo UL, kar zagotavlja vrhunsko kakovost ob nizki ceni.

Prof. dr. Borut Štrukelj, mag. farm.

Diabetinin® Uravnava raven glukoze

Diabetinin® je naravni izdelek, ki je bil izdelan predvsem za pomoč pri vzdrževanju normalne ravni glukoze v krvi.

Diabetinin® je sestavina oziroma aktivator številnih encimov v presnovi beljakovin, ogljikovih hidratov, maščob in hormonov, sodeluje tudi pri skladiščenju inzulina in v delovanju imunskega sistema. Služi za aktivacijo številnih genov in prav tako kot kofaktor v različnih encimskih reakcijah.

Diabetinin® je zaradi svoje sestave zelo pomemben predvsem v funkciji presnove ogljikovih hidratov in spodbuja delovanje inzulina. Pri dnevnem vnosu kroma, ki je npr. manjši od 20 µg, pride do motenj glukoze tolerance, saj celice postanejo manj občutljive na inzulin, zmanjša pa se poraba telesnih zalog maščobe. Evropska agencija za varnost hrane, EFSA, je za uporabo na živilih, ki

so dober vir sestavin v **Diabetininu®** (npr. cink in krom), odobrila naslednje zdravstvene trditve: prispeva k vzdrževanju normalne ravni glukoze v krvi, ima vlogo pri presnovi makrohranil, ima vlogo pri presnovi ogljikovih hidratov, ima vlogo pri presnovi kislin in baz, ima vlogo pri kognitivnih funkcijah, ima vlogo pri sintezi DNK, ima vlogo pri plodnosti in razmnoževanju, ima vlogo pri presnovi maščobnih kislin, ima vlogo pri presnovi vitamina A, ima vlogo pri sintezi beljakovin, prispeva k ohranjanju zdravih kosti, prispeva k ohranjanju zdravih las, prispeva k ohranjanju zdravih nohtov, prispeva k ohranjanju zdrave kože, prispeva k vzdrževanju normalne ravni testosterona v krvi, ima vlogo pri ohranjanju vida, ima vlogo pri delovanju imunskega sistema, ima vlogo pri zaščiti celic pred oksidativnim stresom, ima vlogo pri delitvi celic.

CENIK

Ime izdelka	Opi izdelka	Priporočljiva maloprodajna cena	Prodajna cena za upokojence
GALEX			
BUČA + ZN ACTIVE	BUČA + ZN ACTIVE tablete 30x	13,99	€ 9,80 €
FORVITA FEMME	FORVITA FEMME tablete 30x	2,99 €	2,09 €
FORVITA VITAMINI IN MINERALI	FORVITA VITAMINI IN MINERALI kapsule 30x	5,40 €	3,78 €
FORVITA B-COMPLEX	FORVITA B-COMPLEX filmsko obložene tablete 30x	3,80 €	2,66 €
FORVITA FLEXI	FORVITA FLEXI kapsule 30x	8,84 €	6,19 €
FORVITA ANTI-STRESS	FORVITA ANTI-STRESS filmsko obložene tablete 30x	6,51 €	4,55 €
LABEKSI			
HOLESTININ	HOLESTININ uravnavanje holesterola	20,00 €	14,00 €
DIABETININ	DIABETININ uravnavanje glukoze	20,00 €	14,00 €
LABIMUN	LABIMUN imunski sistem	15,00 €	10,50 €
ALPE PHARMA			
POLIGENOL	POLIGENOL tablete 30x Poligenol je naravno slovensko prehransko dopolnilo, ki vsebuje izvleček lesa jelke. Priporoča se kot dnevna preventiva za podporo imunskemu sistemu, pri povečanih psihičnih in fizičnih obremenitvah, kot vsakdanjo podporo telesu pri zdravljenju akutnih in kroničnih degenerativnih bolezni ter kot naravno zaščito pred njihovim nastankom.	25,00 €	16,90 €

NAROČILNICA

IZPOLNJENO NAROČILNICO POŠLJITE NA NASLOV:
ZAVOD MODRI ŽIVKO ZDUS, Kebetova ulica 9, 1000 Ljubljana

Ime in priimek:

Naslov:

Poštna številka: Pošta:

Telefonska številka:

Izdelki: Označi: Vpiši količino:

BUČA + ZN ACTIVE	<input type="text"/>	<input type="text"/>
FORVITA FEMME	<input type="text"/>	<input type="text"/>
FORVITA VITAMINI IN MINERALI	<input type="text"/>	<input type="text"/>
FORVITA B-COMPLEX	<input type="text"/>	<input type="text"/>
FORVITA FLEXI	<input type="text"/>	<input type="text"/>
FORVITA ANTI STRESS	<input type="text"/>	<input type="text"/>
HOLESTININ	<input type="text"/>	<input type="text"/>
DIABETININ	<input type="text"/>	<input type="text"/>
LABIMUN	<input type="text"/>	<input type="text"/>
POLIGENOL	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Naročila sprejemamo po telefonu, mailu ali pisno na naslov:
ZAVOD MODRI ŽIVKO, ZDUS, Kebetova ulica 9, 1000 Ljubljana
Tel: 01 620 54 83, e-pošta: modrizivko@gmail.com

POMEMBNO:
Za naročila nad 30 EUR
poštne ne zaračunamo!

Anketa o interesu upokojenecov za plačano delo

1 Ime: _____ 2 Priimek: _____

3 Kontakt (navedite vsaj eno možnost) Poštni naslov: _____

Telefon: _____ GSM: _____ e-naslov: _____

4 Izobrazba, poklic: _____

5 *Področja dela, ki pridejo v poštev za delo: _____

6 Dosedanje izkušnje, reference: _____

7 Ali imate lastno podjetje ali ste registrirani kot s.p.? _____

8 Posebne zahteve: _____

Podpisani izjavljam, da sem kot upokojenec/ka zainteresiran/a za izvajanje dela proti plačilu v sodelovanju z ZDUS Zavodom Modri Živko na področjih, navedenih v točki 5 zgoraj.

Datum: _____ Podpis: _____

Pojasnila: *Področja dela, ki pridejo v poštev (točka 5): odgovorite prosto, upoštevajte svoje dejanske izkušnje in kompetence, npr.: obrtne storitve določene vrste, hišna pomoč in opravila, varstvo, zdravstvene storitve, inštrukcije, jezikovno izobraževanje, predavateljstvo, arhitektura, svetovanje, RR dejavnost ...

Anketa je namenjena izključno kot podlaga in pripomoček pri oblikovanju ponudbe Zavoda Modri Živko. Izvajalec ankete se zavezuje, da zbranih podatkov ne bo uporabil za noben drug namen in jih ne bo posredoval tretji osebi.

Prijavnica za likovno kolonijo Izola 2015

Likovna kolonija v Izoli je uveljavljen kulturni projekt, ki ga že 17 let organizira in izvaja Komisija za kulturo ZDUS v sodelovanju s hotelom Delfin ob minimalni finančni podpori Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti. **Letos bo likovna kolonija potekala od 14. 5. do 17. 5. 2015 v hotelu Delfin v Izoli.** Udeleženci pošljite izpolnjeno prijavnico svoji Pokrajinski zvezi (PZDU). Med prispelimi prijavnici **PZDU**-ji praviloma izberejo **dva udeleženca**, ki ju morajo prijaviti na ZDUS (Kebetova 9, 1000 Ljubljana) s pripisom za Komisijo za kulturo **do vključno 15. aprila 2015.**

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Tel. št.: _____ e-pošta: _____ Član DU (PZDU): _____

Če bo prostor v hotelu, boste lahko s seboj povabili spremljevalko oz. spremljevalca, ki plača redno ceno storitev hotela Delfin.

Ime in priimek spremljevalca (spremljevalke) _____

Podpis kandidatke/kandidata

Podpis DU ali PZDU

Pogoji za udeležbo: Udeleženci kolonije so članice in člani DU s poravnano članarino, ki jo izkažejo s člansko izkaznico.

Kotizacija za udeležence: 80,00 € in turistična taksa (1,27 € na dan). Kotizacija, ki delno krije stroške bivanja in prehrane, udeleženci poravnajo na recepciji Hotela Delfin. Potne stroške si udeleženci krijejo sami.

Doplačila: za enoposteljno sobo je (v primeru prostih kapacitet) treba doplačati 11,00 € na osebo na dan (po predhodnem dogovoru v hotelu Delfin).

Za nečlane/zunanje: Udeleženci likovniki, ki ne boste bivali v hotelu, prispevate za stroške organizacije in mentorstva kotizacijo v vrednosti **23,00 €**. ZDUS vam bo za storitev izstavil račun. Udeležencem z Obale bo hotel zagotovil kosilo. Prijavite se s prijavnico in navedite, da ne boste stanovali v hotelu. Od hotela boste prejeli eno slikarsko platno, vaša umetnina pa bo postala last ZDUS oz. Hotela Delfin.

Z izpolnjeno in podpisano prijavnico **vsil udeleženci** potrjujete, da **ste seznanjeni in se strinjate**, da bo vaša umetnina postala last ZDUS oz. Hotela Delfin. Hotel Delfin vsem udeležencem likovnikom (članom DU in zunanjim) zagotovi:

- sponzoriranje nakupa slikarskih platen,
- okvirjanje platen, ki bodo razstavljeni na 15. F3ŽO v Ljubljani,

- dobrodošlico ob začetku kolonije,
- večerjo ob zaključku kolonije in simbolično darilo,
- kosila za udeležence z Obale.

Komisija za kulturo bo organizirala dve razstavi:

- prvo v hotelu Delfin ob zaključku kolonije in
- drugo na Festivalu za tretje življenjsko obdobje v Cankarjevem domu (29. 09.–1. 10. 2015).

Tri najboljša dela, nastala na likovni koloniji, bodo nagrajena s knjižno nagrado.

Po preteku roka za prijavo (15. 4. 2015) bo Komisija za kulturo ZDUS pregledala prispеле prijave. Če katera od PZDU ne prijavi dveh udeležencev, lahko prosto mesto zasede udeleženka/udeleženec iz druge pokrajine po izboru komisije. Prijavljeni kandidatke/kandidati bodo na domači naslov ali po e-pošti prejeli urnik dela in obvestilo o potrebnih materialih.

Informacije:

Ema Tibaut, vodja kolonije: **ema.tibaut@teleing.com, 031 683 897**
Dijana Lukić, strokovna sodelavka Komisije za kulturo ZDUS:
dijana.lukic@zdu-s-zveza.si, 01 62 05 481

Anton Kotar, predsednik Komisije za kulturo ZDUS

Navodila za uporabo vezane knjige računov (VKR)

Obvezna uporaba VKR pri gotovinskem poslovanju velja za vsa društva, ki nimajo ustrezne programske opreme za izstavljanje računov. To je programska oprema, ki onemogoča brisanje, spreminjanje, popraviljanje podatkov in omogoča sledljivost podatkov. Gotovinsko poslovanje v povezavi z VKR je le prodaja blaga in storitev društev za gotovino. Če **društvo organizira** izlet, pohod, srečanje, športno, zabavno prireditev itd. (pridobitna dejavnost), storitev pa članom in nečlanom zaračuna v gotovini, mora **OBVEZNO** izstaviti račun vsakemu plačniku posebej. Če društvo ne razpolaga s programsko opremo za izstavljanje računov, mora izstaviti račun iz VKR, ki je naprodaj v vseh večjih papirnicah. VKR je treba pred uporabo **OBVEZNO** registrirati na FURS-u preko sistema eDavki. Društva, ki nimajo sama digitalnih potrdil in ne dostopajo sama na eDavke, imajo pooblaščen računovodske servise za oddajo Obračunov davka od dohodkov pravnih oseb. Prosijo naj jih, da v njihovem imenu oddajo registracijo VKR - to so le trije »klik« in vnos dveh števil iz spodnjega desnega kota VKR (predstavljata serijsko številko in sta sestavljeni iz 4-mestne in 7-mestne številke), ki jo je potrebno sporočiti preko eDavkov na FURS.

VKR je sestavljena iz 50-ih računov v treh kopijah: original dobi plačnik, drugi izvod je za računovodstvo, tretji izvod ostane v VKR za morebitno kontrolo FURS.

VKR hranite 10 let od dneva izdaje zadnjega računa iz VKR.

V primeru, da naknadno pride do odpovedi oz. storna že zaračunane storitve oz. prodaje blaga, na prvotno izstavljenem računu v VKR ne popravljajte ničesar, pod naslednjo zaporedno številko pa izstavite dobropis.

Računov iz VKR **NI POTREBNO** izstavljati za nepridobitno dejavnost društev: članarino, prostovoljne prispevke (kadar se ne da oziroma se ne opravi ničesar v zameno), donacije ...

Prav tako **NI POTREBNO** izstavljati računov iz VKR, ko društvo **NE organizira** izleta oz. dogodka, ampak je organizator turistična agencija, društvo pa le pobere denar/gotovino, ki ga kasneje odvede turistični agenciji, kar računovodsko imenujemo obveznosti iz poslovanja za tuj račun. Tovrstna denarna sredstva so le prilivi in odlivi, ki ne vplivajo na prihodke in odhodke in se jih ne prikazuje v obračunu davka od dohodka pravnih oseb in ne v poslovnem izidu.

Mojca Derganc, Računovodstvo in finance ZDUS

KOMPAS

Zlati klubi Jadran in Mediteran

AKTIVNI KLUB MEDULIN

Hotel Park Plaza Belvedere 4*

24. 4. - 3. 5. 2015, 7 POL, od **159 €**

Hormonska joga z Alenko Košorok Humar, delavnice na temo zdravlja, nordijska hoja, kolesarski izlet.

OTOK LOŠINJ/MALI LOŠINJ

Hotel Aurora/Vespera 4*

18. - 25. 4., 3. - 30. 5. in 26. 9. - 24. 10. 2015

7 POL, bus od **344 €**

ZAKINTOS

Hotel Zakantha Beach 4*

8. - 22. 6. 2015, 7 x nočitev z zajtrkom, letalo iz

Ljubljane, od **471 €**

Dobrodošli v Dravinjski dolini

Dravinjsko dolino mnogi zamenjujejo s Podravjem, s kraji ob reki Dravi, mi pa vabimo v kraje ob Dravinji.

Reka Dravinja priteče izpod Rogle, kjer lahko vodo pijete iz tal. Zanimivi ljudje živijo v teh krajih z mnogimi znamenitostmi. Med opisi naših krajev mi je najbolj všeč tale: »Prvič, ko sem prišla v Zreče, sem prišla s potovalko kot turistka s Primorske. Kratke počitnice so minile, odšla sem domov, spakirala kovčke in se preselila v Zreče.« Mar ni to najlepša potrditev, da so kraji v Dravinjski dolini lepi in zanimivi, vredni obiska?

Smučarji dobro poznajo Roglo, mi pa vas vabimo na obisk in ogled številnih zanimivosti pod goro:

- **Term Zreče z bližnjo okolico,**
- **muzeja na nekdanji železniški postaji,**
- **najstarejše kovačije,**

- **prijetne vasice Skomarje s cerkvijo in spominsko ploščo pesniku Juriju Vodovniku,**
- **cerkve na Rogli na nadmorski višini 1517 m,**
- **Vitanja in muzeja pionirja vesoljskih poletov Hermana Potočnika Noordunga KSEVT,**
- **Slovenskih Konjic, prvega mesta, ki ga je kot najlepšega v Sloveniji ocenila komisija mednarodnega tekmovanja Enetente Florale,**
- **kartuzije v Žičah.**

Vsega preveč za en dan! **Tatjana Kotnik in člani Društva upokojencev Zreče** se bomo potrudili in po vaši izbiri organizirali ogled. Obljubljamo vam čudovit dan med Pohorci. Vaše želje pošljite na elektronski naslov tatjana.kotnik@siol.net ali pokličite **051 358 670**. Pristrčno vabljeni in dobrodošli v Zrečah. Obisk bomo vrnili!

ZDUS plus priporoča branje:

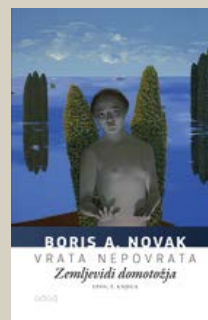
Samira Kentrić Balkanalije,
grafični roman

Vesna Vuk Godina
Zablode postsocializma

Boris A. Novak: Vrata nepovrata,
Prva knjiga Zemljevidi domotožja, ep

Počitnice s tradicijo!

*S 1.3. ponovno odpira svoja vrata Vila Ana***!*

Za tiste, ki uživajo v miru in ne marate hotelskega vrveža, je prava izbira Vila Ana v Rogaški Slatini. Le 10 minut hoda do Rogaške Riviere.

V Vili Ana je na voljo **13 dvo- in troposteljnih sob z lastno kopalnico** (TV, radio, WC, tuš). V pritličju hotela se nahaja **opremljena kuhinja** (mikrovalovna pečica, hladilnik z zamrzovalnikom ...), ki je na razpolago vsem gostom, ki radi sami poskrbite za svoje želodčke.

Na voljo je tudi brezžični internet. Vila ima svojo recepcijo.

V neposredni bližini Vile Ane se nahajajo restavracije z malicami, kosili in večerjami za vsak žep. Železniška in avtobusna postaja sta oddaljeni le nekaj minut hoda.

Za vse tiste, ki uživajo v objemu termalnih vrelov, so v bližini tudi bazeni hotelov v Rogaški Slatini in Termah Olimia.

In še namig - imejte celo vilo zase! Vila Ana je odličen prostor za praznovanje rojstnega dne, obletnice itn. (za zaključene skupine do 31 oseb).

PLAČATE 3, BIVATE 4 NOČI

(1.3.–12.6.2015)

Upokojenci, ki so člani društva upokojencev **78,30 EUR**

Ostali gostje **87,00 EUR**

Informacije in rezervacije:

T: (05) 660 74 00

E: rezervacije@hotel-delfin.si

www.hotel-delfin.si

D
delfin***

A
Vila Ana***